

МОНАСТІР ЗДОБУТИЙ.

Болгарські війська заняли Прілеп і Крушево.

Обі головні сербські армії відтяти.

По битві над Стиром похоронено 2.500 російських трупів.

ВІЙНА ЗІ СЕРБІЄЮ.

КРУШЕВО І ПРІЛЕП ЗДОБУТИ.

БЕРЛІН, 18. листопада. — Зі Софії вийшли отці урядові вісті:

„Болгарські війська по шорім занятою переходів в горах Бабуна заняли Крушево, а відтам по короткій і безпечної битві місто Прілеп. Сербі бороли ся дуже хоробро, тому і їх страти є значні.

„Сербські війська уступають в напрямі Монастира і Охридів“.

В Маслової воєнні операції також обидвають скоро до місця. В сербських руках остали є всі три міста: Монастир і Охрид. Монастир лежить вдала миль від границі Греції, а Охрид вільно чинить в напрямі Албанії.

МОНАСТІР ЗДОБУТИЙ.

ЛОНДОН, 18. листопада. — МІСТО МОНАСТІР НАХОДИТЬСЯ ВКРЕ В РУКАХ БОЛГАРИВ.

Телеграма з Атен доносить іменно, що послідню точку опору Сербів в Македонії, місто Монастир, взяли болгарські війська приступом. Щла полуднева сербська армія утінає в напрямі озера Охрид, яке є всего 20 амер. миль віддалене від границі Албанії. Мада лише части сербської армії робить зусилля, щоб дійти до границі Греції.

Урядове потвердження вісти про здобути Монастир ще не вийшло.

НА ПІВНОЧІ СОЮЗНІ ВІЙСЬКА ПОЛОНИЛИ 2.000 СЕРБІВ.

БЕРЛІН, 17. листопада. — Про явніше правильний відворот зі сторони Сербів не може бути і мови. Сербі утінають, не ставлячи вже жадного сльдиного опору. Число полонених Сербів зростає з кожним днем, бо сербські військи не становлять вже армії, але безладну масу людей, які в утчі шукають спасення.

Урядовий зв'яз звучить коротко:

„Переслідуюче Сербів відбувається дальше з добрим успіхом і непри-
яель не є велик ставити опору. Вчора полонено знова 2.000 Сербів і здобуто одну гармату та один машинний крик“.

СОЮЗНІ ВІЙСЬКА ЗБЛИЖАЮТЬСЯ ДО СЕНТНИЦІ І НОВОГО БАЗАРУ.

ВІДЕНЬ, 18. листопада. — Міністерство війни об'являє отсєй зв'яз:

„Від півночі армії Нівеша і Гальва ідуть шорим напрямом наперед і зближують ся до сербських міст Сентниц і Нового Базару. Союзні війська полонили кількасот Сербів і здобули кілька гармат“.

ОБІ СЕРБСЬКІ АРМІЇ ВІДТЯТІ.

ЛОНДОН, 18. листопада. — Воєнні кореспонденти представляють загальною чювство сербських військ яко незначне чювство тажке. Обі армії з боєм відтяти від полудня та не можуть чинити за жадну поміч зі сторони союзників.

Північна сербська армія є окрема на військами напрямателе з трох сторін: від півночі і заходу військами австрій-

ськими і німецькими, від полудня болгарськими. Для отсєй сербської армії остас наразі одинокий вихід — шукати захисту на території Черногори.

Полуднева сербська армія через здобуте гір Бабуна болгарськими військами не була в стані получити ся з армією Французів і Англіїців, які стоять на лінії дальше на сід. Заняте Крушево і Прілепа Болгарами відорвало Сербам всяку надію на поміч зі сторони її союзників. Сербська армія утінає в напрямі Монастира і Охридів, які правдоподібно вже небаром опиняться в руках Болгарів. А тоді лишається ся для полудневої сербської армії одні лише способи, щоби ратувати ся від полону, а іменно, перейти границю Греції або Албанії.

КІЧЕНЕР НА ГАЛПОЛІ.

ЛОНДОН, 18. листопада. — Англійське міністерство війни подало урядові перший раз до відомо причини, задля якої Кіченер удав ся на охід.

Лорд Кіченер має провирити дійсний стан воєнних операцій на Галполі і порішати, чи на Галполі належить вести дальше воєну акцією, чи англійські війська мають зовсім уступити на Галполі.

Головний командант англійських військ на Галполі, генерал Монро, представив був положене на Галполі яко безвихідне і домагає ся відвороту англійської армії з Галполі. Сему лорд Кіченер на разі супротивив ся і по довшій нараді з прочими членами кабінету постановив особисто розслідати обстановку на Галполі і справу остаточно порішити.

ВІЙНА З РОСІЄЮ.

ПО БИТВІ НАД СТИРОМ ПОХОРОНЕНО 2.500 РОСІЙСЬКИХ ТРУПІВ.

БЕРЛІН, 18. листопада. — Звіст австрійсько-угорської головної кватирки звучить:

„Доперва тепер дасть ся належить оцінити, уопіх австрійцям добили наших військ над Москалієм на Волциц“.

„Дотепер похоронено зверх 2.500 російських убитих. Вони опочивають в чотирьох сьвітких могилах. Наші війська здобули також кілька тисяч криків і велику кількість амуницїї.“

„Москалі удадали були на західний берег Стиру чотирі об'орони ліній, одну за другою, які були шорним укріплені ровами, полевини фортифікаційні і нагазованими оруддями і амуницїї. Все те було дозано, що Москалі мали намір тут змигнути“.

Остання австрійська і російська полки, що несли десь за Стиром (на Западі) за велику частину вийшли звідси на захід. Російський полк дозавсє так само лише дур незначні битви місцевого характеру.

ПРАЩАНЕ ДЗВОНІВ В КОШЛЯКАХ, ПОВ. ЗБРАН.

Поміжче наведений лист писала Марія Вавринюк (в Нешляках, пов. Збаран) до свого брата Івана Хама в Брудиції, Н. Я. Лист писаний 11. лютого 1915 р. Ціла збаранська нахотить ся під теперешню пору в руках Москалів.

Дорогий Брате!

Лист від Тебе ми одержали враз з доляром, за що сердечню Тої дякую. Ніхто не хотів грошій шийнити, то ми ходили аж до Білозирки (в Росії) за жадного долара дають тільки 4 корони або 2 рублі.

Тепер Тої напишу, як ми живемо. Насамперед прийшов приязн, що всі люди зі села мають вибрати ся до Росії. В селі повстав великий плач і ири; настала страшна година. Однак недовго опісля прийшла відомість, що до Росії можуть перебрятися люди, які самі хочуть. То всі лишили ся, тільки священики спланували свої річі і вїзів. На другий день прийшли Москалі забирати дзвони. Люди зійшли ся з цілого села, нікому робота не була мила. Останній раз стали дзвонити, одні відходили, другі приходили і казали: „Дзвоним самі по собі, бо вже по нас дзвонити не будуть“. Дзвонили від рано до полудня, не переставали. З плачем промовляли: „Хто буде нам дзвонити як оловий в маю, хто нас буде пливати в неїлі і сьвята до церквуць?“. А то тепер ніхто не знає, чи сьвято або не діля нахотить, коли до церкви пійти, чи хто вмере.

Та на тім не конець. Прийшло нове розпоряджене: всіх хлопів від 18 до 50 літ мають забрати в Росію; танцювати, вєсь товар до найближшого телегата. Казали, що як наші люди не віддауть добровільно, то прийдє військо і забере все за даром, а так будуть платити за худобу. Всі люди заперли ся; казали; нехай бере даром, а ми самі таки не поведемо.

Потому прийшов приязн, позвонили все, що є при господарцї (воєн, сарни, городники, сомир, плуги і рало) і по-однакати коло інженерів, бо все те вивезуть до Росії. Люди позносили, роздали два дні, а потім казали: назад перебрятися. Потім прийшов знова наезд вишкоти на них все збіне і збаробот. Того люди не послухали і вже минуло ся. Дав Бог, що все достало в люди до свого часу.

Колі люди отали збирати в полік ошатий хліб, прийшов новий шидло. Стали брати людей до колони шанців аж під Тернопольом. Відраз взяли 200 хлопів і 30 фір та казали їм рухати ліди на охід. То дєрва збівали, будили, як падали, і наші люди через два рази, як падали. Але прийшли танки. Стали всі іздати по полях і танки люди до-нациларів. Там тримали їх до ночи, казали, що рано їх повинуться. А танки вони казали в ночи всіх зайняли, боєих, неоднагачених і голодних та підтнали до колони шанців. В селі встав плач і ири, що сумно було слухати. На тім не скінчили ся. Завало було

ім хлопів. На ошмий відпуст прийшла черга на жинки. То мама боля са мене пустити і поїхала самі. Були при останню шанців через цілий тиждень. Вернули назад і через тиждень були дома. Та на другий тиждень прийшов знова вояк іти до шанців. Мама не хотіла вже іхати, поїхала я. Приїхали ми до Гіровиці і в понеделок отали до роботи. Нарас отали літати понад нами літани, Москалі кричуть: „об'їдате“! Ми ховали ся і плакали, щоби нас з літанів не побили. На другий день зачав отріляти і вилати бомби на Тернопіль. То ми ніч не робили, лише плакали. Мама знова плакала дома, бо думала, що мене більше не побачить. Я мама хлопів колони шанців, то привезли 3 рублі, а мені нічого не заплатили. Тепер вже чотири неділі ходимо на Щаснівку і до Пальчинецькоти шанці (то вже на самій російській границі).

Зразу ми ховали ся до горах, на ставі, в ложах, але потім Москалі вважали ся на оспебі: ждали в ночи по хатах і записували, кілька є людей в хаті і хто мене іти до колони шанців. То поділили всіх людей на дві части: одні копали одного дня, другі другого дня і так дальше на перемину. І таке то наше життя.

Москалі забрвали вже сіно і конюшину; все чисто забрвали, дещо було. Тепер беруть овоє, а потім, кануть, будуть брати ячмінє, а відтам солому (обнолати), а як і того не стане, то будуть розшимати будинки, щоби мати чини свої коні годувати.

В нашім селі забрвали Москалі 30 коней і троха товру. Хто має лише одну штуру, те не вранд; але не знати, як буде пливати. Мене і все забуртуть, не знаємо, що ще станеть ся.

Щоби Ви, Дорога Родино, знали, які то ми шанці на себе корали. А знова по городках ще перед живими не поклали ми яких на ширі, шматє і по-дешини, бо Москалі страшно забуртять. Нехай Бог боронить, чия єм дашемо ще та нечиста єм і, як це так. Єме бо-родило, платити сьм і, як це так. Єме бо-родило і голі. Ніч нам не отало, лише полатине: Будемо шити полатини, бо тут все дороге, все шитуте потрібню. В шмилі треба заплатити за троше збіна, що змеле, 2 корони 40 сьотинк товнуво, бо ширі брати не хоче.

Наші священик (наше), вже чотири неділі тому назад вибрав ся зовсім до Росії.

Москалі забрвали в парохильних будинках на шанці парвані і шпиклар. Танкємо ло панах і вїдках розбаруть ся, що дасть ся.

Вільше не шити, бо нема де і чор-нила звати, а оліїшек — то до чога заве писанє; але може якого перебрятися.

Поздоровачу Тебе сердечню, здоровіть від нас всіх родичів і оставляю тебе.

Ваша оштра,
Марія Вавринюк.

ПРО ПОБУТ МОСКАЛІВ В ШКОЛІМ.

Поміжче поданий лист є писаний 2. вересня с. р. Ніколаю Цюглою в Сколім до сина Володимира.

Дорогий Сину!

Твій лист я отримав, за котрий Тоїо дуже дякую. Тепер подаю Тоїо до відомості про відносини в часі війни і тепер. Підчас воєнних часів наів ся я великого страху і великої біди. Коло великої хати отали Москалі з канюнами і до 400 шар кошич. Були через 3 місяці. Я мусів сидіти в хаті, бо як вийшов на двір, то зараз лапали до роботи і ще до того біли пагайками.

Сюда є до непланана, все знищенє, заробанє, війна повнивіані і все поломанє. Де було найкрасшї доми, те поробили стаїни на коні. Люди утінали на Угорщину. Я вже таном був го-товий утітати, бо Стефан прийшов в ночи, була вже 11 година, і пував до війна, єщо ми встали і утінали до Зелєвань, бо Москалі вже є в Болехіві. Та що було робити. Я нікуди не уті-на і зїстав дома. От за пару днів приїхали і Москалі. Як та чорна хмаря вридли ціле місто. Яні рушили ся по домах, які зачали рабувати, то аж страшно було на се дивити ся. У нас Москалі сидли 3 місяці в хаті. Все надїємо збитували ся. Я випрошував ся, щоби мені дали спонї, то чїсами обходили ся дуже, а часами то як та худоба встали ся над нами. Але Бог дає, що їх вїше відєл прогнаш і яось успокоїло ся.

В тім часі настала велика хоштра. У нас люди умирали по 25 на донь. Хто лише захорувал, сего зарав брїли до шпиталю і мало хто вїшршу-ває ся. Я також хорувал через 6 тижнів, але дома так, що ніхто не знає і яось Бог мене вяртував.

В нас тепер страшна дорожня так, що не можна нічого докупити ся.

Щодо Пєсєтра то він був у Пере-мишлїн; там провадив рєшчотю, але як Череминьш Москалі були здобути, то взяли його до неволї. Писав, що приїде по вїшні. Теодор зговозив ся до Сичових Стрїльців, ма 18. років. Був на Угор-щину. Там відбув авран і потім доїхав на фронт під Варшаву. Вже 6 місяців не отали про него, чи жив чи вже за-битий. Вїшнїми мені, чїсь здоров'ї і-же Тоїо побудить ся.

Здоровлю Тебе — Твій батько
Мирвола Цюгла.

Пам'ятайте про жертви на Фонтині-Зелєвляні, України і на Дар для Сичових Стрїльців!

Дощ зібрано:
на Фонд визволеня України \$24.239.47
на Дар для Сичових Стрїльців 472.94

ПРИ ВСЯКИХ НАГОДАХ: НА ВІЩАХ, НА ЗОРАХ, ПРИ РОБОТІ, НА ЗАБАВАХ, НА ВЕСІЛЛЯХ, ХРЕСТИНАХ І Т. Д. ПАМ'ЯТАЙТЕ ПРО ЖЕРТВИ ТЕРЕРИСТИЧНОЇ ВІЙНИ У НАШІМ РІДНОМУ КРАЮ ТА ЗБИРАЙМО ЯК НАВІЛЬШЕ ЖЕРТВ НА ТУ СВЯТУ ЦІЛЬ НАРОДУ.

АРІСНІ ГОЛОСЕНІ.

СВЯЩЕНСТВО З РОДИНОЮ ПОТРЕБУЄ ДОБРОГО ПЛАНУЮЧИ. Панама Високий Уголів. Зв'язаний з Нью-Йорком. Нью-Йорк, 28. 1913.

ПОШУКУЮ СВОГО ШВАГА НАЗІМІРА ІОЗЕФОВА. Зв'язаний з Нью-Йорком. Нью-Йорк, 28. 1913.

ПОШУКУЮ СВОГО ТОВАРИША ІВАНА ДУНІЯН-ЧУКА. Зв'язаний з Нью-Йорком. Нью-Йорк, 28. 1913.

ПОШУКУЮ СВОГО ШВАГА ПЕТРА ФЕДОРШИНКА. Зв'язаний з Нью-Йорком. Нью-Йорк, 28. 1913.

ХРЕСТИНА НЕШУВНА. яка перебуває під порученням. Зв'язаний з Нью-Йорком. Нью-Йорк, 28. 1913.

ПОШУКАЮ СВОГО ШВАГА НАЗІМІРА ІОЗЕФОВА. Зв'язаний з Нью-Йорком. Нью-Йорк, 28. 1913.

ПОШУКАЮ СВОГО ТОВАРИША ІВАНА ДУНІЯН-ЧУКА. Зв'язаний з Нью-Йорком. Нью-Йорк, 28. 1913.

ПОШУКАЮ СВОГО ШВАГА НАЗІМІРА ІОЗЕФОВА. Зв'язаний з Нью-Йорком. Нью-Йорк, 28. 1913.

ПОШУКАЮ СВОГО ТОВАРИША ІВАНА ДУНІЯН-ЧУКА. Зв'язаний з Нью-Йорком. Нью-Йорк, 28. 1913.

PERVA LSKIA BEZPLATNO!!! УЧИТЬСЯ АНГЛІЙСЬКОМУ МОВИ ПІСЛЯ НАЙНОВІШОГО МЕТОДУ. 60 ЛЕКЦІЙ ЧИТАННЯ, ПИСАННЯ І РОЗМОВИ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ ЧЕРЕЗ 3 МІСЯЦІ ЗА \$7.50

НОВИНА УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДЕ! ЗАХОДОМ „АМАТ. КРУЖКА“ ПРИ ТОВ. ЗАПОРОНЕ. ЗА МОРЕМ В НЬО ЙОРКУ. МУЖИКИ АРИСТОКРАТИ КУМ МІРОШНИК

ПОЗІР УКРАЇНЦІ! ВИБАРАМО ГЕРАДІИ В ПЕРШОМУ КЛАСІ ОБОРОНИ ТА ПЕРШОМУ КЛАСІ ПЕРШОГО КЛАСУ

ВИКАЗ УБИТИХ, РАНЕНИХ, ПОЛОНЕНИХ І ПРОПАВШИХ УКРАЇНЦІВ У ТЕПЕРІШНІЙ ВІЙНІ.

Імена акторів: 1-й ряд: І. П. Дмитру, П. П. Яремко, 2-й ряд: І. П. Луцкавич, І. П. Дем'яненко, 3-й ряд: І. П. Дмитру, П. П. Яремко, 4-й ряд: П. С. Машина, І. П. Дем'яненко.

ПОЗІР УКРАЇНЦІ! ВИБАРАМО ГЕРАДІИ В ПЕРШОМУ КЛАСІ ОБОРОНИ ТА ПЕРШОМУ КЛАСІ ПЕРШОГО КЛАСУ

ПОЛОНЕНИ: Витпунів Іван, 9 п. Володар Іван, 9 п. Воробей Петро, 9 п. Вольський Федь, стр. (у шпиталі в Росії)

ВОЛОСЕ відростає Вам назад через застосування наукових методів. АДЛЯ МУЖЧИН І ЖЕНЩИН БЕЗПЛАТНО. W. H. MILLER, 298 Fountain St., Wimpore, Man.

РУСЬКИЙ ЛІЧНИКИЙ ІНСТИТУТ. (Староанглійське християнське вчення). Dr. WILKINS MEDICAL INSTITUTE, 407 East 5th St., New York, N. Y.

Читайте руські книжки і газети бо часто читати веде до просвіти, а просвіта — це сила. Dr. A. BROWN, 45 E. 7th St., 1 floor, New York, N. Y.

ПОЗІР! О дивина! О дивина! О дивина! СЕВЕРНИЙ МОТОР. ЗАВАНТАЖУЄ СЕБЕ ЗА 15 ХВИЛИН. ВАЖНА НОВІСТЬ. КАТАЛОГ ПІД НАЗВОМ: „ЗЕРНИК СИЛИ“

ПОЛОНЕНИ: Витпунів Іван, 9 п. Володар Іван, 9 п. Воробей Петро, 9 п. Вольський Федь, стр. (у шпиталі в Росії). Козак Василь, 6 у. (в Росії). Кожан Михайло, 9 п.